

Rewarding Learning

ADVANCED
General Certificate of Education
January 2013

Rialtas agus Polaitíocht
Aonad Measúnaithe A2 1
An Pholaitíocht Chomparáideach
[AQ211]

DÉ CÉADAOIN 16 Eanáir, Iarnóin

AM

2 uair 15 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra ar an Leabhrán Freagraí atá ar fáil.
Freagair **Rogha A**: An Ríocht Aontaithe agus Stáit Aontaithe Mheiriceá nó **Rogha B**:
An Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hÉireann.

As na ceisteanna sa rogha agat, déan staidéar ar an fhoinse atá curtha ar fáil agus freagair
1 go dtí **4** agus ceachtar acu **5(a)** nó **5(b)**.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceist **1**, **3**, **4** agus **5**.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na lámhe deise de leathanaigh na marcanna atá
ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

COMHAIRLE D'IARRTHÓIRÍ

Moltar duit an t-am scrúdaithe a roinnt de réir líon na marcanna atá ag dul do gach cuid
de cheist.

Ba chóir duit tuairim is **40 nóiméad** a chaitheamh ag freagairt cheist **1** i Rannán A.
Moltar duit staidéar a dhéanamh ar an fhoinse sula ndéanfaidh tú iarracht ar bith an
cheist seo a fhreagairt agus ba chóir duit tagairt a dhéanamh don fhoinse i do fhreagra.

Rogha A: An Ríocht Aontaithe agus Stáit Aontaithe Mheiriceá

Rannán A: Bunreacht na Stát Aontaithe

Déan staidéar ar an fhoinse thíos agus freagair na ceistanna seo a leanas.

Foinse

Thar rud ar bith eile, is é is aidhm le Bunreacht SAM ná go díreach go leor cumhachta a chur ar fáil dóibh siúd atá sa rialtas le riar a dhéanamh ar riachtanais na sochaí, agus san am céanna gan aon deis a thabhairt dóibh bunchearta an duine aonair a shárú. Is é atá ráite sa Bhunreacht, i bhfírinne, ná go bhfuil sé inghlactha éifeachtacht an rialtais a theorannú mar gheall ar an ardbhéim a chuirtear ar chearta. Dóibh siúd atá ar aon intinn leis an chothromaíocht seo idir cearta agus rialtas éifeachtach, tá roinnt buntáistí ag bunreacht códaithe SAM.

Arna chur in oiriúint ó: William Storey, US Government and Politics, 2007, leathanach 22.

- 1 Déan tagairt don Fhoinse agus d'fhaisnéis ábhartha eile a bhfuil staidéar déanta agat air lena mheas cé chomh mór agus a bhíonn Bunreacht SAM go fóill ag cosaint chearta an duine aonair.

[30]

Rannán B: Rialtas sa RA agus i SAM

Freagair gach ceann de na ceithre cheist.

- 2 Cad é is ciall don téarma “Oifig Fheidhmiúcháin an Uachtaráin”? Tabhair sampla ábhartha le tacú le do fhreagra. [5]
- 3 Mínigh na dóigheanna a dtig leis an Seanad cumhacht an Uachtaráin a shrianadh. [10]
- 4 Cuir i gcomparáid agus i gcodarsnacht le chéile na fachtóirí a théann i bhfeidhm ar an Phríomh-Aire agus ar an Uachtarán agus iad ag roghnú chomhaltaí na comh-aireachta. [25]
- 5 **Ceachtar acu**
- (a) “Do chomhaltaí Theach na nIonadaithe, tá a bpáirtí tábhachtach; do na Feisirí, is ríthabhachtach é.” Déan an dearcadh seo a mheasúnú. [30]
- Nó**
- (b) “Tá cumas suntasach léirithe ag Comhdháil SAM agus ag an Pharlaimint cur in aghaidh smacht an fheidhmeannais.” Déan an dearcadh seo a mheasúnú. [30]

Rogha B: An Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hÉireann

Rannán A: Bunreacht na hÉireann

Déan staidéar ar an fhoinse thíos agus freagair an cheist a leanann:

Foinse

Text unavailable due to copyright restrictions

- 1 Pléigh an dearcadh go ndeachaigh an Bunreacht chun sochair d'Éirinn agus nach bhfuil athchóiriú ó fhréamh de dhíth air. Déan tagairt i do fhreagra don Foinse agus d'ábhar cuí eile a ndearna tú staidéar air.

[30]

Rannán B: Rialtas sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann

Freagair gach ceann de na 4 cheist

- 2 Cad é a chiallaíonn an téarma ‘bróicéireacht’? Úsáid sampla ábhartha a bheidh mar thaca ag do fhreagra. [5]
- 3 Mínigh na dóigheanna ar cáineadh an Seanad. [10]
- 4 Cuir i gcomparáid agus i gcodarsnacht le chéile an leibhéal smachta atá ag an Phríomh-Aire agus ag an Taoiseach ar a gcuid comh-aireachtaí. [25]
- 5 **Ceachtar acu**
- (a) “Ní raibh iniúchadh sa Dáil riamh chomh héifeachtach le hiniúchadh i dTeach na dTeachtaí.” Déan an dearcadh seo a mheasúnú. [30]
- Nó**
- (b) “Bíonn saoirse reachtúil i bhfad níos mó ag Príomh-Aire na Ríochta Aontaithe ná mar atá ag Taoiseach na hÉireann.” Déan an dearcadh seo a mheasúnú. [30]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.